

ÉLISA BRUNE – *LA FORÊT / PĂDUREA* *LA HAINE / URA*

Gina PUICĂ

Université « Ștefan cel Mare » de Suceava,
Roumanie

La forêt

La forêt débordait de prodiges ce matin.

D'abord je me suis éprise d'un arbre au vert encore tendre, touché par une langue de lumière, resplendissant de jeunesse au milieu de ses voisins roux. Il brillait d'une énergie intérieure qui méprisait l'automne et supplantait le soleil lui-même. Sous ses frondaisons frémissantes, je me sentais remplie de la même vitalité sauvage et presque crédible. Mais je n'ai plus la candeur d'imaginer que l'hiver épargnera ce fier Icare végétal. Il baissera ses feuilles, une par une, et embrassera la poussière.

C'est une feuille obéissante, justement, qui m'arrêta ensuite. Bien large et rousse, elle a fait son unique descente très posément,

Pădurea

Pădurea își revărsa preaplînul de minuni în dimineața aceea.

Întîi de toate, m-am îndrăgostit de un copac încă verde fraged, atins de o limbă de lumină, vibrînd de tinerețe, înconjurat de vecini roșcați. Strălucea de o energie interioară ce sfida toamna și se putea chiar lipsi de soare. Sub frunzișul fremătînd, mă simțeam plină de aceeași vitalitate sălbatică și aproape credibilă. Însă nu mai am naivitatea să-mi închipui că iarna îl va cruța pe acest mîndru Icar vegetal. Își va pleca frunzele, una cîte una, și va săruta praful.

Tocmai o frunză m-a oprit apoi în loc. Foarte lată și roșcată, și-a dat pentru singura dată drumul în jos, chibzuit, ca un

comme une araignée dévidant son fil ou un noyé coulant doucement dans l'eau qui le gardera, comme un acteur pressé de tirer sa révérence. Sa prestation fut parfaite : génie des courbes, sortilège des pirouettes, art détourné de donner une consistance à l'air. Chaque feuille n'a qu'un seul grand saut à livrer, et s'y donne toute entière. J'ai dû laisser se tasser l'émotion, et la feuille au sol, avant de retrouver mes jambes et l'horizon.

Je fus encore interceptée par l'un des innombrables arbres jalonnant la route. Celui-là n'était pas comme les autres. Il devait dissimuler quelque chose. La texture du tronc était celle d'une peau souple et jeune figée en plein mouvement. On y voyait les plis du dernier geste, les blessures de jeunesse, les endroits sensibles, le relief des articulations. J'ai soupçonné ce tronc de cacher un prince frappé de malédiction. Je l'ai caressé par endroits. Peut-être, si je l'avais embrassé...

Sortie de la forêt, c'est le ciel qui m'a prise. Mouvementé de nuages pressés, il mimait le plus bel écran géant de la Terre, tellement plus grand qu'elle. J'avais l'impression de voir pivoter à toute allure nos constructions friables sur la toile immense, j'ai dû me cramponner à un arbre pour rester en équilibre sur cette planète-bolide. Non seulement ça défilait, mais ça dansait. Plus inventif qu'un nuage, cela reste encore à inventer. J'ai senti l'envie d'applaudir leurs volutes

păianjen depănîndu-și firul sau ca un înecat ducîndu-se la fundul apei ce-l va păstra ca pe un actor grăbit să-și facă reverența. Prestația îi fu desăvîrșită: geniul curbelor, vraja piruetelor, arta complicată de a da consistență aerului. Orice frunză n-are decît un mare salt de făcut, și i se consacră în întregime. A trebuit să las să-mi treacă emoția și frunza să se așeze pe pămînt ca să pot regăsi orizontul și propriile-mi picioare.

Am mai fost surprinsă de unul din numeroșii copaci ce se aliniază pe marginea șoselei. Era ca ceilalți. Probabil ascundea ceva. Textura trunchiului era aceea a unei piele suple și tinere încremenite în plină mișcare. Se vedeau urmele ultimului gest, rănile din tinerețe, locurile sensibile, relieful articulațiilor. Am bănuț că acel trunchi ascunde un prinț blestemat. L-am pe alocuri. Poate dacă l-aș fi sărutat...

Ieșind din pădure am fost acaparată de cer. Mișcat de nori grăbiți, acesta imita cel mai frumos ecran uriaș de pe Pămînt, însă cu mult mai mare. Aveam impresia că văd pe imensa pînză, în mare viteză, construcțiile noastre friabile, a trebuit să mă sprijin de un copac ca să rămîn în echilibru pe această planetă-bolid. Nu numai că totul defila, dar și dansa. Deși mai inventiv decît un nor, totul rămîne a fi inventat. Am simțit nevoia de a aplauda volutele

évanescences, leur génie instantané.
Pourquoi faut-il que tout cela soit
si beau ?
SI BEAU !

La haine

Pour le père de Sandra, ce n'était
pas de la blague.
Il a un cancer dans la tête.
Un cancer.
Dans la tête.
Six mois encore, tout au plus.
Sandra a les yeux lessivés, en
plien milieu d'un grand orage.
Elle dit : injustice.
Il s'est épuisé à travailler, il a
élevé quatre enfants bruyants, il
est fauché avant son premier jour
de repos.
Sans voir le premier petit-fils.
Sans voir l'Amérique.
Il va vers des convulsions odieuses,
qui décolleront son corps du lit et
creuseront dans ses yeux une
épouvante éternelle.
Je regarde Sandra lutter.
Toute seule, pour avaler cette
abjection que la vie lui assène.
Il n'y a pas de chemin détourné,
pas de raccourci, pas de faux-
fuyant.
Elle doit prendre ce cauchemar sur
ses épaules et marcher ainsi,
jusqu'à sa fin à elle.
Avec sa détresse et sa haine pour
toujours.
Je la regarde et je n'ai rien qui soit
utile à lui dire, rien qui soit décent.
Je suis d'accord avec sa haine.

lor incandescente, geniul lor
instantaneu.
De ce trebuie să fie așa de frumos?
AȘA DE FRUMOS!

Ura

Nu e de glumit cu tatăl Sandrei.
Are cancer la cap.
Cancer.
La cap.
Încă șase luni, cel mult.
Sandra are ochii storși, în toiul
unei mari furtuni.
Spune: nu-i drept.
S-a istovit muncind, a crescut
patru copii gălăgioși, și este
secerat înaintea primei zile de
odihnă.
Fără a-și vedea primul nepot.
Fără a vedea America.
Îl pasc convulsii odioase ce-i vor
dezlipi corpul de pat și-i vor sădi
în ochi o spaimă veșnică.
O privesc pe Sandra luptînd.
Înghițînd singură această abjecție
impusă de viață.
Nu există drum ocolit, scurtătură,
subterfugii.
Trebuie să ducă pe umeri acest
coșmar și să tot meargă astfel, pînă
la propriul ei sfîrșit.
Cu deznădejde și ură, pentru
totdeauna.
O privesc și nu am nimic util să-i
spun, nimic decent.
Sînt de acord cu ura ei.

Note du traducteur: Ces deux textes font partie du recueil *Fissures*, que l'écrivaine belge francophone Elisa Brune a publié chez Ancrage en 2000 (Prix de la Première Œuvre de la Communauté de Belgique, Prix Maeterlinck). Nous remercions ici vivement Messieurs Hugues Robaye et Laurent Rossion, ainsi que les Archives et Musée de la Littérature de Bruxelles de leur aimable soutien.